

RÍKISLÖGREGLUSTJÓRINN

ALMANNAVARNADEILD

FUNDUR VÍSINDAMANNARÁÐS ALMANNAVARNA

Dags: 16.09.2014

Kl.: 10:00

Staðsetning: Björgunarmiðstöðin Skógarhlíð

Fundarefni: Umbrotin í Bárðarbungu

Fundinn sátu: Vísindamenn frá Veðurstofu Íslands og Jarðvísindastofnun Háskólans, ásamt fulltrúum frá Almannavarnadeild ríkislögreglustjóra, Umhverfisstofnun og Sóttvarnarlækni.

Meginefni fundar

- Eldgosið í Holuhrauni
- Loftgæði
- Sviðsmyndir

Fundargerð

- Eldgosið í Holuhrauni heldur áfram með líkum hætti eins og verið hefur síðustu daga.
- Askja Bárðarbungu heldur áfram að síga um 50 cm á sólarhring.
- Skjálftavirkni er svipuð. Aðalskjálftavirknin er í Bárðarbungu, auk þess sem minni skjálftar eru við ganginn undir Dyngjujökli. Stærsti skjálftinn frá miðnætti, um M3,4 að stærð, varð kl. 9:13 í morgun.
- GPS mælingar sýna óverulegar jarðskorpuhreyfingar norðan Vatnajökuls umhverfis ganginn.
- Engar breytingar sjást á vatnamælum.
- Loftgæði:
 - Í gær varð fólk vart við töluverða gasmengun á Kópaskeri.
 - Líklegt áhrifasvæði loftmengunar frá jarðeldunum í Holuhrauni er í dag einkum bundið við landsvæðið nálægt gosstöðvunum og við svæðið til norðausturs, frá Herðubreið í norðri og Kárahnjúkum í suðri. Í dag er vindur á svæðinu mjög hægur og í slíkum aðstæðum getur mengunin sest fyrir í lægðum í landslagi og náð þar háum styrk. Í kvöld er gert ráð fyrir norðaustlægrri átt í neðstu lögum andrúmsloftsins og þá færast mengunin heldur til suðvesturs, og markast þá af Hofsjökli í vestri og Tungnárjökli í suðri. Á morgun gera spár ráð fyrir fremur hægri austanátt á svæðinu, og má þá búast við loftmengun til vesturs frá gosstöðvunum, að Hofsjökli. Spána má sjá á www.vedur.is
 - Veðurstofan hefur opnað nýtt vefsvæði á vefsíðu sinni þar sem almenningur getur skráð inn hvort vart hafi verið við brennisteinsmengun. Síðan heitir **Skrá mengun NÝTT** og er á forsíðu vefs Veðurstofunnar.
- Leiðbeiningar:
 - Ef fólk finnur fyrir óþægindum er mælt með að halda sig innandyra, loka gluggum, auka kyndingu og slökkva á loftræstingu. Gott er að lofta vel út þegar loftgæði eru góð. Tafla um viðbrögð við loftmengun hefur verið birt á vef Umhverfisstofnunar www.ust.is. Hægt er að fylgjast með mælingum á loftgæðum á síðunni loftgaedi.is. Veðurstofan birtir textaspár á vef sínum og viðvaranir eftir því sem aðstæður breytast.
 - Tilmæli og leiðbeiningar frá Sóttvarnalækni og Umhverfisstofnun má finna á heimasíðum stofnananna. www.ust.is og www.landlaeknir.is
 - Veðurfræðingar Veðurstofu munu koma fréttum af brennisteinsgasi á framfæri í heðfbundnum veðurfréttatímum á RÚV.
 - Umhverfisstofnun kannar möguleika á því að fá fleiri mæla til landsins svo betur megi fylgjast með gosmengn frá eldgosinu.

RÍKISLÖGREGLUSTJÓRINN

ALMANNAVARNADEILD

- Hægt er að senda inn fyrirspurnir og upplýsingar til Umhverfisstofnunar vegna loftmengunar á netfangið gos@ust.is. Umhverfisstofnun óskar sérstaklega eftir upplýsingum frá fólki sem hefur lent í háum styrk; hvar það var statt, tímasetningu, lýsingum á gasmekki, eins og lit og skyggni, og lýsingum á áhrifum (sviði í augum o.s.frv.). Fljótlega verður virkjuð upplýsingasíða á vef Veðurstofunnar fyrir þannig upplýsingagjöf.
- Loftgæði á gosstaði:
 - Mikið gasstreymi er áfram kringum eldstöðina. Bráð lífshætta stafar af gasinu og ekki er óhætt að nálgast svæðið án gasmæla og gasgríma. Við gosstöðvarnar má búast við sífelldum staðbundnum breytingum á vindátt, vegna hitauppstreymis, sem gera aðstæður þar mjög hættulegar. Vísindamenn á vettvangi hafa gasmæla til þess að tryggja öryggi sitt við störf.
- Þrír möguleikar eru taldir líklegastir um framvindu:
 - Öskjusig í Bárðarbungu hættir áður en það verður mikið og gosið í Holuhrauni fjarar út.
 - Stórt öskjusig í Bárðarbungu. Gos í Holuhrauni verður langvinnt eða vex. Mögulegt að sprungan lengist til suðurs inn undir Dyngjujökul og valdi jökulhlaupum og gjóskufalli. Einnig er mögulegt að sprungur opnast annars staðar undir jöklinum.
 - Stórt öskjusig í Bárðarbungu og gos í öskjubroti. Slíkt gos gæti brætt mikinn ís og valdið verulegu jökulhlaupi. Öskufall gæti orðið nokkurt.

Ekki er hægt að útiloka aðrar sviðsmyndir.
- Litakóði fyrir flug er áfram appelsínugulur fyrir Bárðarbungu.

Ríkislögreglustjórnin almannavarnadeild www.almannavarnir.is